

Berlijns bunkergevoel in Utrecht

Het stadfestival Mitte Bitte

Achtergrond - 3 maart 2008

(3 maart 2008) De alternatieve Utrechtse alleskunner Peter Bijl wil met zijn film- en muziekfestival 'Mitte Bitte' het Berlijnse undergroundgevoel overbrengen naar Utrecht. Hij haalt Duitse punkherrie, maar ook Wir sind Helden naar de Domstad. "We zoeken het midden tussen grote contrasten".

Toen Peter Bijl in Berlijn ging wonen, begreep hij waarom zijn lievelingsbands juist hier vandaan kwamen. De demonstratiecultuur in Kreuzberg greep hem.

"Bijvoorbeeld de optredens van Alec Empire. Hij maakte politiek geladen muziek als felle aanklacht tegen de maatschappij. Zijn optredens hadden dat gemarineerde Berlijnse bunkergevoel. Muziek op 125 decibel en stroboscooplicht zodat een beklemmende sfeer ontstond. Dat vond ik mooi." De geestdriftige conceptontwikkelaar wil het Berlijnse gevoel overbrengen naar Utrecht.

Op het Utrechtse festival zijn verschillende subculturen uit Duitse steden vertegenwoordigd. Van filmhuisfilms tot documentaires. Van experimentele technomuziek tot intieme jazz. Het verschil tussen de bands als Wir sind Helden en literaire avonden is groot en moet een divers publiek aanspreken.

Is een vergelijking tussen Utrecht en Berlijn niet een beetje vergezocht? Beide steden hebben netnummer 030. En ze pronken met hun hoge torens. Daarbij is Utrecht een fijne stad met goede mogelijkheden voor een stadsfestival. Alles is op makkelijke loopafstand. De culturele instellingen werken graag samen, anders dan dat ellebogenwerk dat je in Amsterdam moet verrichten.

Wat is de doelgroep van Mitte Bitte?

Mensen die geprikkeld en verrast willen worden. Het festival is inhoudelijk erg divers en bestrijkt verschillende genres. Je merkt dat mensen als het over Berlijn gaat, meteen geprikkeld zijn.

Jongeren?

Niet persé enkel jongeren. Ik denk dat de film 'der Himmel über Berlin' de oudere bezoekers erg aanspreekt.

Jullie durven wel. Het festival is inhoudelijk erg specifiek.

Het festival draait om durven. We beginnen niet voor niets met Rumor, een festival voor avontuurlijke muziek. Rumor richt zich op modern klassiek, moderne jazz en moderne pop. Dit tegendraadse, avant-gardistische maakt het erg spannend.

Een voorbeeld?

De artiest Alec Empire. Deze punker Berlijnse band straalt anarchisme uit. Het wordt ook wel geluids-terrorisme genoemd. Dat deze 'herrie', (hij straalt van enthousiasme) de moderne pop vertegenwoordigt op een jazz podium waarborgt een mooi contrast. Of anders Caspar Brötzmann, die op dezelfde avond improvisatorisch op een jazzpodium speelt als op het Noise festival in het veel alternatievere cultuurcentrum de ACU. Een grotere tegenstelling is er bijna niet.

Is dat niet wat heftig voor de gewone Utrechenaar?

Klopt. Je moet natuurlijk niet doorslaan in het experimentele. Daarom hebben we ook de band Wir sind Helden. Ook erg blij waren we met de toezegging van Mambo Kurt. Zijn optredens zijn op het melige af.

Wat is het verhaal achter de naam 'Mitte Bitte'?

Het draait om die term 'midden'. We zoeken het midden van allerlei contrasten. Tussen oud en jong. Zwart en wit. Oost en west. Cross-overs.

In hoeverre speel je in op de trend van Berlijn als toeristische trekpleister?

We willen het er niet te dik bovenop leggen. Het is het onderhuidse gevoel dat ons inspireert. Steden als Berlijn en Hamburg hebben zo veel verschillende gezichten. De subculturen zijn zó overduidelijk aanwezig.

Zie je steden als Berlijn en Hamburg als typisch Duits?

Nee. Berlijn is een apart stuk Duitsland. Het toerisme naar Berlijn verbetert echter de reputatie van heel Duitsland. Nu legt men niet meer direct de link tussen Duitsland en bijvoorbeeld het stereotype Beieren. Maar andersom is dat typisch Duitse ook heel present in Berlijn. De zoete bakkerijen en biergartens zijn aanwezig, maar niet dominant. Ik zie het als een aparte subcultuur.

Subcultuur. Van jongeren dus.

Ja. We zijn zelf ook jongeren.

Het festival is erg kort van tevoren aangekondigd. Hoe is het initiatief ontstaan?

Het idee zit al een jaar of twee in mijn hoofd. Het bleef maar sluimeren. Een

bandjesavond vond ik leuk, maar alleen muziek was voor mijn gevoel niet genoeg. Tot er toevallig ineens drie Duitse producties in vier dagen gepland stonden. We zijn gaan polsen bij de verschillende partijen om het op een of andere manier te bundelen. Van een 9-daags festival was toen nog lang geen sprake.

De bal ging rollen.

Ja. Alles kwam samen in december. De verschillende poppodia, en theaters reageerden geweldig. De gemeente was verschrikkelijk enthousiast. Ik heb nog nooit ambtenaren zo hard zien rennen. We hebben het in twee maanden opgezet.

Volgend jaar weer?

Door de korte voorbereiding blijven er nog veel ideeën liggen. Een hiphop workshop in probleemwijk Kanaleneiland bijvoorbeeld. Een Schlager karaoke-avond. Exposities en wellicht een educatief uitwisselingsproject.

Naar welk programma onderdeel zie je zelf het meest uit?

De film 'Full Metal Village'. Een documentaire over de boerengemeenschap in Wacken waar jaarlijks een groot Metal festival gehouden wordt. Mooi gemonteerd. Op de tonen van 'are you ready to kill' rennen de koeien over het veld.

Het festival Mitte Bitte vindt van 8 t/m 18 maart in Utrecht plaats. [Klik hier voor het volledige programma.](#)

Fleur de Weerd is redacteur van het Duitslandweb.

Lees ook op het Duitslandweb:

[Zwoele Berlijnse zomerpop: 2raumwohnung](#)

Aangeraden door de redactie:

[Website van Mitte Bitte](#)

[Trailer Full Metal Village](#)

[Videoclip Mambo Kurt](#)

[Website SLAU \(Stichting literaire Activiteiten Utrecht\)](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/1057/berlijns-bunkergevoel-in-utrecht>